

Latweeschu Awises.

Ar augstas Geweschanas = Cummissiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 33. Zettortdeena 13tā August 1825.

No Telgawas.

Kad taggad to zettu us Dohbeli pahrtaisa, tad muhsu pullizeie par to irr sinnamu darrijuſi, ka wiſſeem, kas par ſcho zettu gribb braukt, ja no pilſata brauz, tulicht par kreſu rohku jaturrahs, un teem, kas us pilſatu nahk, par labbu rohku zaur Rahtsmuſchu (Meeſiht) jabrauz, kamehr ihſtais zelſch buhs gattaws.

Wehl fadsird no teem mescha maitatajeem, kas Illuktes aprinki appakſch Pilſkalns tahdu leelu ſkahdi darrijuſchi, ka tas apſkahdehts preeſchu mescha gabbals 5zas. Überstes leels, un ka Kurſemmes Gubernementa walbischana pauehlejuſi, lai pehz dakterakunga no Walter padohma tee fuhni tanni aſnemtä meschä ar ugguni tohp fadedſinati. — Eefſch Wezzasmuſchias (Neugut) Kirſpehles Krohna mescheem ſchee paſchä tahrpi arri rahdijuschees un ſkahdes darrijuſchi.

No Mihges.

Weens jauns ammatneeku puifis 23ſchä Juhnī wehlā wakkarā par muhsu tiltu gahje, gribbedams brauzejeem zettu greest, wirſch paſluhpe un eekritte Daugawā. Kā fadsird, weens wirſneeks to jaunekli irr isglahbis, un to, no bailehm un no flapjuma pagibhuschu, ar zittu lauſchu paligu glahbſchanas nammā noneffis; kad tē to glahbeju pehz ſawa wahrda præſtija, tad atbildeja: „Manna wahrda ſchē ne waijaga, es tikkai to eſmu darrijiſ, kas zilwekam prett oħtra peeklahjabs. — Muhsu pullizeies dakterakungs to isglahbtu jaunekli oħtrā riħta ſweiku weſſelu us mahjahn atlade. — 28tā Mei weens flimmijs jauns Kreews, 16 gaddu wezs, Daugawā masgadamees noſlihke, tappatt arri jauns pawara puifis, 18 gaddu wezs no Englenderu fugga 31mā Mei, tai paſchä deenā Kreewu meitens, 12 gaddu wezs, kas us ploħstu

ſpehleja. Muskawas preefschpilſata Kreewu darbawihra meitens, 4 gaddu wezza, arri noſlihke eekſch bedres, kur leetus uhdens bij fatezzejjis, jeſchhu ſchis behrns tikkai 7 minutes uhdent bij palizzis, tatschu ne warreja wairs tai dsih-wibu atdoht.

Muhsu rahts teesa to wezzu liſkumu atkal at-jaunojuſi, ka tappatt kā paſchä pilſata, arri eekſch preefsch-pilſateem un winna puſſ Daugawas fahli buhs mehrohrt ar apſihmetu pilſata muzzu mehru, un ka tikkai ſwehrinateem mehrotaſeem ſchi fahls mehroschana preefrihtoht. Wiſſ fahls, kas zittadi tohp mehrohrts un pahrdohts, taps atnemts.

(No Rihges awſehm.)

No Kuldigas.

Ta leela rakſhana pee muhsu Wentis eet tſchakli us preefschu. Diwejās weetās roh. Pirma rakſhana irr pee paſchas rumbes un fahk augſchup rumbes tanni weetā, kur tas wezs ſeemas zelſch bija, warren plats un leels grahwis eet ar lihkumu ap Kumbineeku mahjahn lihds to wassaras zettu, wairak kā diwi dallas ſchihs ſtrehkes irr mahlu jeb granta ſemme, tikkai trefschajā un beidsamā daltā irr pleenu jeb kalku klints; preefsch paſchas klints leeli awoti to ſemi mi isrohkoht gaddijahs, un ka tas uhdens, kas ar makti isnahk laukā, tohs darbus pee klints iſſchaidiſchanas un iſlauiſchanas ne aikawetu, tad leelas ſchkippeles pee ſtellehm uſkahrtas, ſchihs ſchkippeles mett to uhdenti us diweem platteem galdeem un no teijenes par rinnehm tekk us Wenti; wairak us leiju to klini ar dſelsu ſtangehm iſlausch, ne tahli no teijenes leela ſmeħbe irr uſtaifita, kur allaschin kall taħs at-zirſtas dſelsu ſtanges un jaunas ſtanges. Diwi reiſes par deenu, paſchä puſſdeenā un wakkarōs pulksten aſton, kad wiſſi ſaldati, kas strahda,

aisgahjuschē, dsiftas truhbes, kas flint̄ tohp
isurbtas un ar dselsu iskaltas, ar pulveri kā
plintes stohbru peelahde, tad peelaisch ugguni,
un kad tas schahwens issprahgst, tad zitti flints
gabbali tohp gaisfā sperti, bet winnu naw dauds,
tas ihstais labbums schihs schaudischanas irr,
ka flints us labbu gabbalu schkirbes dabbu un
plihst, tē nu pehzaki ar tahm dselsu stangehm
tohs eexplihfusches gabbalus islausch un kraſtā
eeksch affim usblühwe. Pee schihs flints laufi-
schanas dauds zilweki ne warr dsihwoht, zitti
dsihwo augschup pee rafschanas un semmes is-
weschanas ar kerrehm, tee kerres rittini irr no
dselses leeti un no Pehterburges atsuhtiti. Atkal
zitti saldati strahda eeksch paschhas Wentes, tohs
leelus akminus, kas par Wentii gull iskaisiti,
iszeldami un iswilkdam. Pee dascha tahda
akmina strahda 30, pee dascha 20, pee dascha
tikkai 5 zilweki, pehz ta akmina leelumur; pa-
preeksch to akmini zelt us kanti, tad to leek us
tschetrantigahm kammnahm, kas no halkeem
taifitas, appaſſch schahm kammnahm leek rul-
les, un nu wissi schee zilweki to welf ar strik-
lehm, tas eet gausi, jo ik foħħla jaunas rulles
appaſſch kammnahm jaleek, pee kraſtā leelas
laipas no dehleem tohp luktas un par schahm
laipahm to fmaggū nastu uswelt us kraſtu. Tā
wissi leeli akmini no Wentes tohp islassiti.
Schis darbs, ko lihds schim isteizam, ta rak-
schana, ta pleemu schaudischana un islaufschana
un ta akminu iswilkschana no Wentes tohp no
teem saldateem strahdahts, kas stahn lehgeri
pahri werstes no pilsata us Putnu dahru pee
ploħstu froħga schinni puß Wentes. Tas darbs
ta ohra lehgera, kas stahn eprettim muhsu
pilsatam, un ko strahda, gan drihs trihs werstes
no rumbes, eprettim Wirkus muſchut, un kā
to Wentii, kas par schahm trim werstehm warren
sekla irr, dohma dſillu taifikt, tā ka struhges
un skutkas tur warr eet, fur taggad ne ar masu
ploħstu ne warr braukt, to gohdigam lassitajam
turplikam isteiksm.

No Leies muischas (Felixberg) 30tā Juhli.

Scho gadd ne dauds fungu un gaspaschu pee
muhs par masgajamu laiku bijuschi, pa wissam

ne 50 ne bija, kas wissi muhsu muischā dsihwoja.
Tas laiks muhsu weesem gan naw ihsti par
prahtru bijis, tomehr gahje ikdeenās juhra mas-
gatees. Ikwakkards danzoja ar jauku musiki.
Weenā deenā arri ar laiwahm un ar musiki par
muhsu Nihwes uppi libds juhru iswismajehs.
Par laiku kawekli arri bija, ka fuggis no Leepa-
jas pahri reises atbrauze un muhsu juhrmallā
dehlus par lahdianu nsehme, ko us Leepaju ais-
wedde. Taggad muhsu weesi muhs jau atstahj
weens pakal ohtru.

No jaunahm grahmatahm.

Weena jauna un ittin jaufa lassama grahma-
tina pee J. W. Steffenhagen un dehla Zel-
garā taggad gattawa tappusi. Winnia itt ihpa-
fchi preeksch behrneem no Landes un Uscharwas
zeeniga mahzitaja irr farakstita, un pehz muhsu
dohmahm ittin geldiga, masus behrnus usmud-
dinaht grahmas mahzitees, un arri ne ween
to saprast, ko lassijuschi, bet paschi par to doh-
maht. Kad behrnu tulih pehz ismazitita AWB,
un kad mahk boħkstabereht, leelajā grahmatā
eeleek, tad ta masa galvina no tahm augstahm
un frehtahm mahzibahm, ko dseesmās atrohn,
ne ko ne isproht, tahs leetas un tee wahrdi ma-
sinain ne warr pee firðs eet, tadħol ka tohs ne
saproht un preeksch behrneem par augstii irr, bet
kad pee masahm leetahm un ko ikdeenās reds,
tohp eeraddinati ar apdohmigu prahtru lassitħ,
tad behrnu gudriba jo labbi un jo ahtri tohp
zillata, tas nu noteek schinni grahmatina, kas
ta faktħoħ foħlu no foħla, no masahm un leħti
saprohtahm leetahm saħħadha, allaschin
augstaki kahpdama, tohs behrninu ittin prahṭi
pee gaischakas atħijschanas wadda. Kad muhs
naw dauds ruħmes wissas sawas doħmas sche
isteikt, tad tikkai tahs nodallas isteiksm, goħ-
digħi lassitais tad pats simahs, ko schinni grah-
matā warr atrast jeb ne.

Tas wirfsrafis irr schis:
„Behrnu miħkotais. Lassama grahmata
„preeksch behrneem, farakstita no Landes
„un Uscharwas draudses mahzitaja C. F. W.
„Kallmeyer.“

Mödallu irr XI.

- I. Jhs mahzibas wahrbi preeksch maseem behrneem, zaur fo tee warr tapt mohdinati wissu jo labbi wehrā likt un apdohmaht.
  - II. Stahsti, behrnus us labbu muddinaht un teem prahtu zillaht.
  - III. No pasaules.
  - IV. Wehrā leekamas dabbas rahdischanas. Ta silla debbes. Migla. Paddebetschi. Leetus. Warrawihksne. Rassa. Sarma. Kruffa. Sneegs. Wehisch. Pehrkonä gais.
  - V. Mahziba sawu wesselibu kohpt. No apgehrba. No gaisa. Zilwekam waijag tihri turretees. No barribas. No dsehrena. Kä slimmibā jaturrabs.
  - VI. Wehrā leekamas gudras mahzibas un fakami wahrdi.
  - VII. No pawalstneeku teesahm un peeklahju-meem. No zilweku teesas. Kä zilwekeem ar zitteem buhs turretees. Kas pawalst-neekem prett sawu walditaju jeb Keisaru un prett wirsneebas peeklahjabs. No fungem un falpeem.
  - VIII. No svehtas tizzibas un Bihbeles.
  - IX. No teem svehlkeem, kas muhsu krißiga draudsibā tohp svehliti.
  - X. Lihdsiba.
  - XI. Sapnis.
- Pawissam schai grahmatai 120 lappas, un ta par 45zeem sudraba kapeikeem pee Steffenha-gen Jelgava, jau ar papihru wahku efeeta, irr dabbujama.

Teesas flurddinachanas.

No Kursemmes basnizas teesas pusses scheitan tohp sunnamu darrichts, ka ta pilniga basnizas teesa scho rübbeni no 17ta lihds 3otu September schi gadda taps turreta. Jelgawaß pilli 2otu Juhli 1825.

Baron Alefanders no Medem,
landopmeisters.

(Nr. 965.) Sistehrs E. W. Slevogt.

Us pawehleschanu tabs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. i. pr., tohp no Wahrmes pagasta teesas zaur scho sunnamu darrichts, kad tas Wahrmes faimneeks Rauke Alydams parradu dehl konkurs nospreestis, un wissi tee, kam

no winna kahdas taifnas prassischanas buhtu, us fo 22tru August schi gadda aizinati pee schihs pagasta teesas peeteiktees, un fagaaidit, fo teesa spreedihs; pehz ta aigahjuschlaika ne weens ar sawahm prassischanaahn wairs ne taps dsirdehts un lai klußu zeesch-Wahrmenes pagasta teesä 27ta Juhni 1825. 2

† † † Ausukallen Chrnasis, pagasta teesas frihweris.
G. C. Jacobson, pagasta teesas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tabs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. i. pr., tohp no Sillu muischas pagasta teesas wissi parradu deweji ta Sielu faimneeka Dite, eeksch Sillu muischas pagasta, kas sawas mahjas pats atbewis, ne gribbedams wairs tannis par faimneeku buht, un par kurra mantu, dehl to truhkumu no inventariumu, zaur teesas spreediumu konkursis nolikts irr, aizinati, lai, pee saudechanas sawas teesas, eeksch to starpu no diweem mehniescheem, un prohti lihds 11tu September schi gadda, ar sawahm taifnahm parahdischanahm un prassischanaahn pee schihs teesas peeteizahs, un tad pehz fagaida to teesas spreediumu. To buhs wehrā nemt! —

Notizzis Sillu muischas pagasta teesä 17ta Juhli 1825. 3

Slabusch Gottfried, pagasta wezzakais.

(Nr. 9.) K. Kühtz, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tabs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. i. pr., tohp no Lauku muischas pagasta teesas wissi parradu deweji ta Lauku muischas faimneeka Juniprawkrohg Didische, kas pats gribbedams sawas mahjas nobodh, zaur scho teesas fluddinaschanu aizinati, lai, pee saudechanas sawas teesas, lihds 21mu September schi gadda pee schihs pagasta teesas ar sawahm taifnahm prassischanaahn peeteizahs.

Lauku muischas pagasta teesä 27ta Juhli 1825. 3

(S. B.) Jurgu Tohm, pagasta wezzakais.

(Nr. 15.) G. Reichmann, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tabs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. i. pr., tohp no krohna Behrses muischas pagasta teesas wissi parradu deweji ta Ubses faimneeka Warkul Anhs, kusch sawas mahjas, ne speldams tabs wairs wal-dicht, atbewis, un par kurra masu mantu zaur schihs teesas spreediumu konkursis nolikts, aizinati, lai, pee saudechanas sawas teesas, eeksch starpu no diweem mehniescheem, un prohti lihds 2trai Oktober mehniescha-deenai schi gadda ar sawahm prassischanaahn un parahdischanahm peederrigi pee schihs teesas peeteizahs, un to tahlaku spreediumu fagaida.

Glaists no krohna Behrses muischas pagasta teefas ar appakschrafsu ztrâ deenâ August mehnescha 1825ta gadda.

(S. W.) Us tizzibu,
(Nr. 170.) W. Schwanenberg, pagasta teefas frihweris.

* * *
Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts u. t. j. pr., tohp no krohna Behrses muischas pagasta teefas wissi parradu deweji ta Sihpeles fainmeela Urniht, kusch no sawahm mahjahn zaur augstas teefas islikts tap-pis, un par kurra mantu zaur schihs teefas sprecedumu konkursis nolikts, aizinati, lai, pee saudeschanas fawas teefas, eelsch starpu no diweem mehnescheem, un prohti lihds ztrai Oktoper mehnescha deenai schi gadda ar sawahm prassischanahm un parahdischanahm peederrigi pee schihs teefas peeteizabs, un to tahaku sprecedumu sagaida.

Glaists no krohna Behrses muischas pagasta teefas ar appakschrafsu ztrâ deenâ August mehnescha 1825ta gadda.

(S. W.) Us tizzibu,
(Nr. 171.) W. Schwanenberg, pagasta teefas frihweris.

* * *
Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts u. t. j. pr., tohp no Jaun-Aluzes pagasta teefas wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee teem Jaun-Aluzes fainmeekem Sillait Frizza un Ahku Zura, kas fawas mahjas dehl leeleem parradeem nodewuschi un par kurru mantahm konkurse spreesta, tadehl zaur scho teefas fluddinaschanu un fasaukschanu aizinati, lai wissowehlaki lihds 19tu September schi gadda pee schihs pagasta teefas teizabs, un tad nogaida, ko teesa pehz likkumeem spreedihs. Jaun-Aluzé 25ta Juhli 1825.

(S. W.) K. Neuland, pagasta wezzakais.
(Nr. 32.) C. C. Alkermann, pagasta teefas frihweris.

* * *
Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts u. t. j. pr., tohp no Laidses pagasta teefas wissi tee parradu deweji, kam kahdas taisnas prassischanas pee tahs palikkuschas mantas ta nomirruscha Rohgneek fainmeeka Ernst, par kurra mantu, dehl inventarijuma un zittu parradu, zaur schihs deenas teefas sprecedumu konkursis no-

likts, scheitan usaizinati, lai pee saudeschanas fawas teefas eelsch diweem mehnescheem, prohti wissowehlaki lihds 27tu August schi gadda, kas par to weenigu un isflehgschanas terminu nolikts irr, scheitan usaizinati, tanni nospreesta laika pee schihs teefas ar sawahm taisnahm prassischanahm peeteiskees.

Laidses pagasta teefas 9ta Juhli 1825.

(S. W.) Us tizzibu,
(Nr. 30.) C. Kübz, pagasta teefas frihweris.

* * *
Pehz islibhsinaschanas eelsch raddubuhschanas tohp no tahs eelsch Jaunjelgawas aprinka buhdamas Lindes draudses teefas wissi parradu deweji no ta pee Lindes draudses peederriga nomirruscha fainmeela Silla-muschneek. Anschä, là, arridsan, ikatris, kam tilkai taisnas prassischanas pee ta nelaika atlakkuschas mantas buhru, zaur scho fluddinaschanu fasaukti, no taggad pa diwi mehnescheem, us 11tu September schi gadda, fanahkt, kas par to weenigu un isflehdismu terminu irr nolikts, un fawas pateesigas prassischanas pee schahni teesahm farakstib war, un tad tas sprecedums, ka pehz likkumu grahmatahm nessahs, noflud-dinahts taps, ar to sinnu, ka wissi tee, kas wehlaki atsaukses, ne taps wairs pee schahni teesahm pecteemti, un ta muhschiga flusszeeschana tad uslikta tohp. Lindes muischá 10ta Juhli 1825.

(S. W.) F. Eggen, draudses wezzakais.
(Nr. 31.) M. Wannag, draudses teefas frihweris.

* * *
No Semmites muischas pullizeies scheitan tohp fluddinahts, ka ta meita Lihse, kas kahdus 30 gaddus wezza, rehtaina eelsch gihni un kam weena azs pulku masaka ne ka obtra, 18ta Mei mehnescha deenâ no Nohnu mahjahn aishbeguissi. Kad schai meitai ne kahdas passu grahmatas newaid, tad wissas muischu un pogastu pullizeies tohp luhtas, lai scho meitu, kue ween rahdahs, fanem un schurp atsuhta. Semmité 30ta Juhli 1825.

Semmites muischas pullizeie.

Zitta fluddinachana. A ose

Lam Lestenes fainmeekam Lenta Jeshabam irrai, 3 sirgi nosagti, prohti: weens dumisch, 6 goddus; obtrs gaischi behrs, 5 goddus, kurrani rehte pakkazistâ no wilka plehsuma; un tas treschais brahne schkimmels, 8 goddus wezs. Kas no scheem sirgem sinnu warretu doht, dabbuhs peeklahjamu pateizibas maksu.